

Forfatter: Falster, Christian

Titel: Udrag fra LÆRDOMS LYSTGAARD ELLER ADSKILLIGE DISCURSER FØRSTE PART

Citation: Falster, Christian: "Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor", i Falster, Christian: *Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor*, udg. af JØRGEN OLRIK , 1919-20, s. 350. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-falster01-shoot-idm140591132020688/facsimile.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor

i Basel. Hans her anførte bog *Synagoga Judaica* udkom i Basel 1603.

n) P. 232 sq. — Justinus Martyr (c. 100—165) var den ældste og navnkundigste apologet (forsvarer af kristendommen). I sit skrift mod jøden Tryfon værgede han den kristne kirke mod Jødedommens angreb.

o) In *Esaiæ XVIII*, p. 425. — Eusebios, bisp i Cæsarea, var navnkundig som kirkehistoriker (o. 270—340). Det her anførte skrift er en bibelkommentar.

p) Act. Apost. XXVI, 11. — Citatet af Apostlenes Gerninger anføres på Græsk.

q) Lib. X, epist. 97. — Om Plinius den yngre og hans breve til kejser Trajan se note a til VII. discurs.

r) *Scorpiac. cap. IX*, p. m. 626. — Om Terullian se note v til XIII. discurs. Bogens titel betyder: middel mod skorpionstik.

s) I, 5, 19. — Citatet af Johannes' brev anføres på Græsk.

XLI. DISCURS.

a) Ifølge de latinske randgloser sigter Falster til fru Margrethe de Hemmers begravelse. Hun var enke efter prææsidenten i Ribe justitsråd Matthias Worm (f. 1636, d. 1707), en søn af oldgranskeren Ole Worm. — I Falsters eget exemplar af bogen er her i marginen tilskrevet en henvisning til kejser Julians skrifter p. 296.

b) Ifølge samme kilde sigter Falster her til stiftamtmand Gabel (se V. discurs note a).

c) Falsters udtryk sigter til den almindelige tiltaleform til det romerske senat: *patres conscripti*, o: fædre, tilforordnede. — *novis repentinis* er i Falsters eget exemplar af bogen rettet til *novis et repentinis*.

d) Ifølge de latinske randgloser sigter Falster her

til den samme grev Rantzau som ovenfor nævnt (se note a til XXXVIII. discurs). — Om John Toland se XL. discurs note c. — Arthur Collier (1681—1732) var en engelsk filosof, hvis lære sluttede sig nær til Berkeleys om materiens ikke-eksistens; Falster synes (med urette) at opfatte ham som hørende til de kirkefjendske deister; måske forveksler han ham med Anthony Collins (1676—1729), hvis forfatterskab gik i sidstnævnte retning.

e) Lib. V. *Sylv. Præfat.* — Publius Papinius Statius var en romersk digter i slutningen af 1. årh. e. Chr. Det her citerede værk er *Silvæ* (skovene), en samling lejlighedsdigte i fem bøger.

f) *peritorem*, læs *peritiorum*. Rettet i Falsters eget exemplar. — I Falsters eget exemplar af bogen er her tilskrevet i marginen: Om den præstelige Værdighed i den første christne Kirke se *And. . . . ac. p. m. 824.* — Hvem der sigtes til med denne henvisning, véd jeg ikke bestemt; måske Andreas Eborensis, hvem F. stundom kalder *Andr. Eborac.*; se om ham VIII. discurs note k.

g) *Suid. p. m. 197.* — Suidas er forfatter af et stort græsk lexikon fra 10. årh. De i oversættelsen på Fransk gengivne ord er i originalen citerede på Græsk (»adelige af pengepungen«).

h) *Suet. Cal. c. 55.* — Om Sveton og hans kejserbiografier se V. discurs note d. Sveton fortæller, at Caligula skænkede sin hest *Inciatus* marmorbås, elfbenskrybbe, tjenerskab, bordservice m. m. og også »skal have tiltænkt den et konsulat«.

i) L. X, c. 15. — Om Gellius se note g til I. discurs. — *Masurius Sabinus* var en romersk jurist på kejser Tiberius' tid.

j) Offerkongen (*rex sacrificulus*) kaldtes hos Romerne den præst, hvis hverv det var at foretage de ofringer, der i kongedømmets tid havde påhvilet kongerne selv.

k) *Sextus Pompejus Festus* var en romersk gram-